

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-160 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-39/975-243
Karar Tarihi : 26.08.2009

A.TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Ali ARIÖZ, Ekrem SOLMAZ, Nimet ALACAPUNAR

C. BAŞVURUDA BULUNAN : - Re'sen

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

– Kone Asansör San. ve Tic. A.Ş.
Değirmen Sk. No:13 Nidakule İş Merkezi Kozyatağı-
Kadıköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Kone Asansör San. ve Tic. A.Ş.'nin Yetkili Bölge Yüklenicileri ile akdettiği Yetkili Bölge Yükleniciliği sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında değerlendirilmesi.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Rekabet Kurulu'nun 15.07.2009 tarih ve 09-33/742-M sayılı kararı uyarınca, Kone Asansör San. ve Tic. A.Ş. (Kone)'nin Yetkili Bölge Yüklenicileri ile akdettiği Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmeleri'nde yer alan rekabet etmeme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında değerlendirilmesine yönelik önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 13.03.2009 tarih ve 1874 sayı ile giren şikayet üzerine hazırlanan 10.04.2009 tarih ve 2009-2-53/İİ-09-EÖ sayılı İlk İnceleme raporu Rekabet Kurulu'nun 22.04.2009 tarih ve 09-17 sayılı toplantısında görüşülmüş ve şikayet konusu iddia ile ilgili olarak ThyssenKrupp Asansör San. Tic. A.Ş ve Kone hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

40 Yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 09.07.2009 tarih ve 2009-2-53/ÖA-09-AA sayılı Önaraştırma Raporu 14.07.2009 tarih, REK.0.06.00.00-110/244 sayılı Başkanlık Önergesi ile 15.07.2009 tarih ve 09-33 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek şikayetçinin iddiası 09-33/742-178 sayı ile karara bağlanmıştır. Bununla birlikte yukarıda yer verilen dosya konusuna yönelik olarak ayrıntılı inceleme yapılması amacıyla re'sen önaraştırma yapılmasına 15.07.2009 tarih ve 09-33/742-M sayı ile karar verilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 18.08.2009 tarih ve 2009-2-160/ÖA-09-AA sayılı Önaraştırma Raporu 20.08.2009 tarih, REK.0.06.00.00-

110/321 sayılı Başkanlık Önergesi ile 26.08.2009 tarih ve 09-39 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- 1- Kone'nin Yetkili Bölge Yüklenicileri ile akdettiği Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmeleri'nin yapılan değişiklikler sonucunda 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile sağlanan muafiyetten faydalanabilecek nitelikte olduğu,
- 2- Kone hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığı

ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraf: Kone

Kone, Türkiye'de asansör, yürüyen merdiven ve yürüyen yol satış, montaj, bakım ve onarımı alanında faaliyet göstermektedir. Türkiye'de, Kone Corporation tarafından 1987 yılında yabancı sermayeli bir ortak girişim olarak kurulan Kone'nin hisselerinin neredeyse tamamına Kone Holland B.V. sahip bulunmaktadır.

Kone, İstanbul Merkez Ofisi dışında, Ankara, Antalya, Bursa, İzmir ve Marmaris Bölge Müdürlükleri ile Adana, Kayseri, Kuzey Kıbrıs, Rize, Diyarbakır, Zonguldak şehirlerinde bulunan Yetkili Bölge Yüklenicileri ile satış sonrası bakım ve onarım hizmetlerini sağlamaktadır. Teşebbüsün 2008 yılına ilişkin cirosu (.....) TL'dir.

I.2. Değerlendirme

Kone ile yüklenici firmalar arasında imzalanan Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 20. maddesinde "*İşbu sözleşme, sözleşmenin imza tarihinden başlayarak, 1 yıl süre ile geçerlidir. Süre bitiminde en geç 1 ay önce taraflar feshi ihbarla sözleşmeyi feshedebilir. Aksi halde sözleşme 1 yıllık süreler ve aynı şartlarla uzatılmış olur.*" hükmü yer almaktadır.

Sözleşme'nin 16.maddesinde ise, "*YÜKLENİCİ (Tekno-mak) bu sözleşme konusuna giren işler dalında faaliyet gösteren bir başka yabancı ya da Türk firmasının Türkiye'de YÜKLENİCİLİĞİNİ, ACENTALIĞINI veya ARACILIĞINI bir kereye mahsus olsa dahi yüklenemez. Rekabet yasağı ancak FİRMA'nın (Kone) yazılı izni ile kalkabilir... Rekabet yasağı iş bu sözleşmenin herhangi bir sebeple sona ermesinden sonra da 5 yıl süre ile ve aynı şartlarda devam eder...*" hükmü yer almaktadır. Sözleşme'nin E başlıklı ekinde ise Yüklenici'ye (Tekno-mak'a) sözleşme süresince ve sonrasındaki 3 yıl için rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir.

Sözleşme'nin 20. maddesi uyarınca taraflarca feshedilemediği sürece Sözleşme her yıl kendiliğinden uzatılmış olmaktadır. Bu nedenle Sözleşme'nin ve rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli olarak akdedildiği kabul edilebilir. Ayrıca Sözleşme ile Yüklenici'ye sözleşme sonrasındaki 5 (veya 3) yıl süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir.

Sözleşme ile Yüklenici'ye belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesi ve yükümlülüğün sözleşme sonrasındaki 5 yıl (3 yıl) için de geçerli olması nedeniyle taraflar arasında imzalanan Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanmasının mümkün olmadığı görülmüş, anılan sözleşmelerin bireysel muafiyet kapsamında olup olmadığının tespiti için yapılan önaraştırma çerçevesinde 22.07.2009 tarihinde raportörlerce Kone yetkilileri ve teşebbüs avukatı ile

görülmüştür. Yapılan görüşmede sözleşmelerin 16. ve 20. maddeleri ile rekabet etmeme (mahremiyet) ile ilgili hükümleri içeren ek maddelerinin değiştirilmesi teşebbüs yetkilileri tarafından şifahen taahhüt edilmiştir.

Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmelerini değiştiren ve örneği aşağıda sunulan Zeyilnameler Optimal Sistemler Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.¹ dışındaki tüm yetkili bölge yüklenicileri ile karşılıklı olarak imzalanarak 17.8.2009 tarih ve 5779 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

“ ZEYİLNAMEDİR

Kone Asansör Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Yetkili Bölge Yüklenicisi arasında yapılan Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmesi ve Eklerinin bazı maddeleri aşağıdaki şekilde tâdil edilmiştir;

1- *“Rekabet Yasağı” Başlıklı 16. Madde 3. Paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:*

110 *“Rekabet yasağı iş bu Sözleşmenin herhangi bir sebeple sona ermesinden sonra da azami 1 yıl süre ile ve aynı şartlarda devam eder .”*

2- *“Süre” Başlıklı 20. Madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:*

“ İşbu Sözleşme, Sözleşmenin imza tarihinden başlayarak 1 yıl süre ile geçerlidir. Süre bitiminden en geç 1 ay önce taraflar, yazılı mutabakat ile sözleşmeyi aynı süre ve aynı şartlarla uzatabilirler.”

3- *Sözleşme Ek: F maddesi – Yetkili Bölge Yüklenicileri Mahremiyet Belgesi’ nde yer alan “Sözleşme sona erdirildikten sonra aynı işlerle iştigal eden başka bir şirketle sözleşme yapması ve benzer konu ile iştigal etmesi 3 yıl müddetle mümkün değildir. “ hükmü;*

120 *“Sözleşme sona erdirildikten sonra aynı işlerle iştigal eden başka bir şirketle sözleşme yapması ve benzer konu ile iştigal etmesi 1 yıl müddetle mümkün değildir.” olarak değiştirilmiştir.*

İş bu Zeyilname 15 Ağustos 2009 Tarihinden itibaren geçerlidir.

Kone Asansör Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yetkili Bölge Yüklenicisi ”

130 Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmeleri’nde Zeyilnameler ile yapılan değişiklikler sonucunda sözleşmelerin yenilenebilmesi ancak tarafların yazılı mutabakatı ile mümkün olacaktır. Ayrıca Zeyilnameler ile yüklenicilere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi sözleşmenin sona ermesinden sonraki bir yıl ile sınırlandırılmaktadır. Belirtilen nedenlerle Kone ile Yüklenicileri arasında imzalanan

¹ Kone tarafından gönderilen ve 18.8.2009 tarih ve 5806 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden Taahhütname’de Kone ile Optimal Sistemler Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasındaki sözleşmenin 2009 yılı sonuna kadar devam ettiği ve 2009 yılı sonrasında Optimal Sistemler Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.’nin Kone’nin yüklenicisi olması konusunda şirketlerin anlaşması durumunda imzalanacak Yüklenici Sözleşmesi’nde Kone’nin diğer yüklenicileri ile yapılan zeyilnamelerdeki şartlara aynen yer verileceği taahhüt edilmektedir.

Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 1- Kone Asansör San. ve Tic. A.Ş.'nin Yetkili Bölge Yüklenicileri ile akdettiği Yetkili Bölge Yükleniciliği Sözleşmeleri'nin yapılan değişiklikler sonucunda 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile sağlanan muafiyetten yararlandığına,
- 2- Kone Asansör San. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.